

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádas-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
széktüldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Tartalékos tiszték.

Pécs, 1894. január 31.

A magyar parlamentarizmus történetében örökre emlékezetes véderővita alatt a honvédelmi miniszternek az egyévi önkéntesek kötelező tiszti vizsgája s bukás esetén két évi szolgálata mellett leghatalmasabb argumentuma az volt, hogy a hadsereg nagymérvű tisztihányban szenved s a képviselőházra háritotta a felelősséget az esetre, ha a 25-ik §. elvetése esetén mozgósításkor a tisztikar kiegészíthető nem lesz.

A parlamenti többség ezzel a ráoktrolyált felelősségérzettel nyugtatta meg háborgó lelkiismeretét, midőn az osztrák hadseregnek kiszolgáltatta a magyar nemzet művelt fiatalságát, pedig katonai szaktekintélyek mutatták ki az ellenzékről a hadügyi kormányzat fenti állításának tarthatatlanságát, mert a tiszti vizsgának ily drákói rendszabályival való erőltetése mellett előre látható volt, hogy a tiszti képesítést nyert önkéntesek túlnyomó része tiszti bojthoz soha sem fog jutni azon egyszerű okból, hogy nincs a világon hadsereg, melynek annyi tisztre lenne szüksége. Rámutattak az ellenzék szónokai a kormány valódi szándékára, mely nem volt más, mint az altisztekben mutatkozó hiánynak könnyű szerrel való pótlása, de ezt a kormány állhatatosan tagadta.

Alig mult el három év a véderő törvény életbelépte óta, s ime az eredmény fényesen igazolta az ellenzék álláspontját, mert legujabban már a bécsi félhivatalos sajtó is megerősíti a hirt, hogy a tartalékos tisztekre való szükséglet már háboru esetére is teljesen fedezve lévén, a tiszti vizsgát tett önkéntesek ezentúl nem tartalékos tisztékké, hanem hadapródokká fognak kineveztetni. A hadsereg kötelekéből évről-évre kilépő tartalékos tiszték helye ezen hadapródokból lesz betöltve, mely kinevezések a legszigorubb választás utján fognak történni.

Már most lássuk, mi lesz ennek követke-zése? — Először is az, hogy a tiszti vizsgálatok nagyobb szigorral fognak megtartatni s mindig több és több művelt ifju fog a büntetés-kép kiszabott s ép ezért lealázó második évi szolgálatra kényszerítettni s ezzel hivatásos életpályán való előhaladás lehetőségétől megfosztatni. Tapasztaltuk ezt eddig is, mert minél inkább fogyott a betöltendő tartalékos tiszti állomások létszáma, annál sürűbben fordultak elő a tiszti vizsgákon a buktatások, jeléül annak, hogy a képesítésnél nemcsak a jelöltek készsége, hanem a hadsereg szükségletének mérve is döntő szerepet játszik.

Másik nem kevésbé igazságtalan követke-zése lesz a kényszervizsgáknak az a hadügyi kormányzat által előre jelzett szigorú választás a tiszti kinevezések körül, melynél nem a képesítés jelessége, hanem — mint a hadügyi-miniszteriumban nyíltan elismerik — azon tekintet lesz irányadó, hogy a tisztikarba bizonyos elem tagjai ne kerülhessenek. — „bizonyos elem” alatt értvén a szociálistákat.

Hát először is kérdjük, igazságos és méltányos dolog e „bizonyos elem” tagjait különbeni egy évi rászolgálás terhe alatt kényszeríteni a tiszti vizsga letételére akkor, midőn előre elhatározott dolog, hogy az a kiközösített „bizonyos elem”-hez tartozó önkéntes tiszt soha sem lesz, ha mindjárt Moltke összes hadi tudománya a kisujjában lenne is? — De leginkább gyanus az a magyarázat, melyet a hadügyi kormányzat a tiszti karból kiküszöbölendő „bizonyos elem” kifejezésnek ad. Mert azt józan gondolkozásu ember csak nem hiszi el komolyan, hogy akár Magyarországon, akár Ausztriában a művelt osztály ifjusága annyira meglegyen mételeyezve szociálistikus eszmékkel, mikép ennek a mételeyenek a hadsereg tisztikarába való áthurcolásától tartani kellene; a gyakorlatban tehát más indokok lesznek irány-

adók a tiszti kinevezéseknél. — A konduktlisztában az önkéntesnek nemcsak erkölcsi és katonai magaviselete lesz nyilvántartva, hanem különös súly lesz fektetve politikai meggyő-ződésére is, s ha benne holmi átkos ellen-zéki hajlamokat fedeznek fel, mi pedig a forró vérű fiatalságnál nem lesz nehéz dolog, akkor a konduktliszta illető rovatába kitörölhetlen kaligráfiával meg lesz örökítve, hogy az illető: „socialist.” Nem használ akkor annak sem tudomány, sem kötelességtudás, ha ily minősítésel egyáltalán keresztül is tudná magát küzdeni a vizsga szekaturáin, tiszt a „szigorú választás” mellett még sem lesz, mert hát ő ahhoz a „bizonyos elem”-hez tartozik, melytől a tisztikart megóvni kell.

Azért hát a hazát fegyverrel szolgálni készülő önkéntes-jelöltek szálljatok magatokba, imádkozzatok naponkint a magas kormány jó-létéért, ha tüntetni akartok, csak lojalis eszmék mellett tüntessetek, ha Magyarország önállásáról és függetlenségéről, a nemzeti politika ujja-teremtőjéről, Kossuth Lajosról hallotok, szent borzadályal vessetek magatokra keresztet, mert különben eljátszottátok jussotokat az osztrák-magyar tiszti paradi csomhoz.

Uj párt. A kormánypártból kilépett képviselők uj pártot alakítottak. Az alakulás f. hó 30-ikán este megtörtént. A pártonkívüli képviselők klubjának elnöke P é c h y Tamás, igazgatója L á s z l ó Mihály és jegyzője R a g á l y i Lajos dr. Eddig a körbe huszonhat pártonkívüli képviselő iratkozott be, kiknek mindegyike a program megállapításáig teljes mértékben megtartja cselekvési szabadságát. A klub helyisége a „Vadászkürt” szállodában van, a hova Szapáry Gyula gróf is el fog látogatni. A tagokon kívül más pártbeli képviselők s hirlapírók is látogatják az uj kört.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése f. hó 29-ikén. A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása. S z a l a y Károly hosz-

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Alkony.

Fontaine-Roses!

Amint Marceour elolvasta a hirdetést, mely ezen falusi birtok eladására vonatkozott, erős fölindulás vett rajta erőt; hátradőlt karosszékében s ezalatt kiejtette kezéből a hirlapot.

Fontaine-Roses! Mily friss emlékezetében volt még minden, pedig már tizenöt év mult el azóta! Fülmerült lelkében házasságának története, egy igazi szerelmi házasság, boldogságban eltöltött hónapok s mindezt az ő hibája tette semmivé!

Neje szerette őt teljes odaadással és mindent föláldozott szerelmének, joga volt a fölfedezés s az ő hibája megbocsáthatatlan! Félig örülten, szülei minden könyörgése daczára megszökött tőle Louise; saját kezével ásta meg kettőjük között az áthidalhatatlan örvényát, kiszolgáltatta magát a hirlapok botránykrónikájának és a törvényeszéki terem nyilvánosságának, kérielhetetlenül követelve előbb az elváltást, azután a házasság teljes fölbontását.

Fontaine-Roses! Ez a falusi birtok volt boldogságának színhelye, melyet aztán ügyvédek eladtak s aztán összes drága emlékei eltűntek, mintha szél hordta volna őket szerteszét. Idegenek jártak, keltek a faszorokban az ő lépteik nyomán és a bokrok között, melynek árnyában ez előtt ők pihentek.

Mások ittak a part úde forrásából, melyben ujjaikkal lubiczoltak és Lousie tenyeréből rózsaszínű

esését formált s úgy itatta belőle férjét, ezüsttisztakacszal kísérve. Máskor nézték onnan a napfölkeltét a halványan kéklő, sugárzó égen és lenyugvását a pirban égő boltozatról.

Azóta mindezt elfelejtette, vagy inkább elmé- rülve ez élet viharában, megadta magát sorsának. Hanem ama név, melyet szeme hirtelen megpillantott, egyszerre eszébe juttatott mindent; és olyan sivárnak, üresnek és kétségbeejtőnek látta az életet. Többi emlékei még mindig zavaros képeknek látszottak előtte, melyek nem érdemesek arra, hogy gondolkozását megerősítse miattuk és egyre élesebben merült föl, akárcsak egy tükörben, melyről a lepel lehullott, az emlékezés ő reá Lujzára. Amint tekintete egykor szüntelenül csak a gesztenyefasor végére, a verőfénytől övezett, zöld cserjéktől körülvelt villa felé törekedett, úgy most a visszazálló gondolatai sem találtak egyebet az eltűnt évek messzeségében mint lángoló szerelmük sirját. Most ötven éves; hanyatló élete, mint az őt környező ősz, csupa felhővel van borítva s ebben a merő hervadásban olyan az a szerelem, mint egy korán letépett könyvben megszáritott virág, melynek holt színei az élöre emlékeztetnek és illata még egyre ott reszket a kihalt szirmokban.

Fontaine-Roses! Marceour még egyszer látni akarta. Elment, hogy viszonlása az elárverezendő birtokot.

A parkban hervadtak voltak a virágok, a levelek fonyadtak és megfakultak hullottak alá és bronzszínű szőnyeggel takarták be az allekat és virágágyakat. A fák galyai szárazon, csupaszán meredtek a levegőbe s a kastély, faragott köveivel és nagy fe-

lete ablaktábláival olyan volt köztük, mintha fátyl borítaná köröskörül. Siremlékhez lehetett volna hasonlítani, mely a temető félreeső helyén áll.

A madarak utolsó dalukat zengték: néha egy-egy éles fütty hasította keresztül a levegőt a tél szárnyai reszkettek a halvány, olykor felhők mögő búvó napsugárban.

Egyszerre csak zizegni kezdett a fonyadt haszart, mint mikor léptek félretolják s női ruha fodrai vonszolják magukkal, és Marceour megrezzen. Vissza fordult. Bizonyosan más látogatók is voltak itt, akik az eladó fekvőséget meg akarták tekinteni. Daczára a 14 évnek, mely azóta elmúlt, daczára a sok adás-vevésnek, — melyen a kastély azóta keresztül ment, az a nő, aki most lelki szemei előtt megjelent s magányos álmát megzavarta, sajtáságosan nyomasztó hatással volt kedélyére. Mindazon emlékeket, mindazon örömeiket, melyek itt eltemetve voltak és melyek most itt szerte árasztották szomorú illatukat, mindezen dolgokat, melyekhez boldogságának megsemmisülése, lelkének kétségbeesése fűződik, most pénzben felbecsülik, napi árfolyamra számítják át azon örömeiket, melyeket ez a liget, e fák és virágágyak nyujthatnak. Olyan érzés fogja el, mintha élete volna marta-lékul odadobva, mintha azt tipornák lábbal, s mintha annak utolsó rongyaiért kellene küzdenie.

Egészen hátul a rózsabokroktól környezett forrásnál eszébe jutott az a piatán, melynek törzsébe, mint valami gyermek mindkettőjük nevét belevészte. Öntudatlanul vitték oda lépteit. De még egyszer visszafordult az ismeretlen látogató nő felé.

Azután ismét elmélyedt ábrándjaiba. Louise

szasabban fejtegeti a nyomásos gazdálkodás hátrányait. A legeltetésről szóló fejezetnél. Papp Elek a 20-ik §-t az eredeti szövegében elfogadhatónak nem tartja. Bethlen gróf kijelenti a 24. §-nál, hogy tényleg nagyszámú kőborziganány van az országban s mert a korlátlan legeltetés még sem engedhető meg, különösen mert az állatbetegségek terjednek általánosan a tolvajlásnak sem lehet gátat vetni, kéri a szakasz elfogadását. Szavazásra kerül a dolog, a Ház Szalay indítványát fogadta el. Az állattenyésztésről szóló fejezetnél. Makfalva attól fél, hogy a községek aránytalanul fognak megterhelteni. Bottlik szerint a 27-ik §. a lötenyésztésre káros, mert a szegény községek nem lesznek képesek jó apaállatokról gondoskodni.

A képviselőház ülése január 30-ikán. Napirend szerint folytatták a mezőgazdaságról és mezőrendésről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A faiskolákról és fásításokról szóló fejezetnél. Bernáth Béla felszólal, mert az egész fejezetben nem lát intézkedést a szőlőművelés előmozdítása céljából. Módosítványt nyújt be, hogy a 9-ik §. első bekezdése után új bekezdés tétessék, mely szerint a szőlőműveléssel foglalkozó községek kötelesek a szőlőművelés előmozdítása céljából szőlőiskolát fenntartani. Bessenyei Ferencz a selyemtenyésztés emelése érdekében szólalt fel. Ernuszti Kelemen a faiskolák létesítése körül fáradozó birtokosok érdekeit kívánja megvédeni. A kártékony állatok és növények irtásáról s a hasznos állatok oltalmazásáról szóló fejezetnél Ugron Gábor az irtási kötelezettség törvénybe iktatását nem fogadja el. Szemere Huba ismerteti a heremagkereskedést, mely ma olyan, hogy a gazda teljesen ki van szolgáltatva a heremagkereskedőknek. Herman az irtási eljárásról beszél s Anglia példáját hozza fel, hol a farkasokat egészen kiirtották.

A következő ülésen a tárgyalást folytatják s több képviselő mentelmi ügyében fognak határozni.

Külföld.

A bolgár trón örököse. Egész Bulgária örömről uszik. A bolgár trónon ülő Kóburg-ház dinasztiája megalapított. Ferdinánd fejedelem neje Jan. 30-án reggel hét órakor egészséges fiúgyermeknek adott életet. A trónörökös születésének híre villámgyorsan terjedt el Szófiában és mindenütt nagy örömet keltett. Ötszáz esztendő óta ez az első trónörökös, a ki Bulgária földjén született. A legifjabb trónörökös szülei Ferdinánd Kóburg herceg és ennek neje Lujza, pármái hercegnő. Ez alkalomból felemlítjük, hogy Bulgáriának utolsó bolgár földön született császára III. Sisman volt, a ki 1366-ban a folyton előre nyomuló törököknek meghódolt. I. Bajazid szultán azonban nem elégedett meg a hűbéri állapottal, 1393-ban elfoglalta Bulgáriát és teljesen véget vetett az ország önállóságának. III. Sisman török fogságban halt meg, fivére Srazimir pedig, a ki társuralkodó volt Viddiában, Zsigmond magyar királyhoz pártolván, a nikápoli csata után, 1396-ban elvesztette trónját, országát és örökösödési igényeit. Ezóta Bulgáriának nem volt trónörököse.

Hirek.

— **(Kossuth állapota.)** A kormányzó hét nap óta elhagyta az ágyát, reggel tíz órakor kel, minden este tíz órakor lefekszik, rendszeres használja

a massage-gyógymódot, tornázik, dolgozik, január 29-én gyenge láza volt, most azonban elég jól érzi magát. Valótlan, hogy fekszik.

— **(Katonai emlékszóbor Pécsen.)** Bellobraidits Lipót nyugalmazott császári és királyi százados, a ki ezelőtt az 52-ik, Frigyes főherceg gyalogezred tisztje volt, a következő érdekes felhívást tette közzé: „A pécsi 52. számú Frigyes főherceg gyalogezred egykori és jelenlegi tagjaihoz! A vitéz 52-ik ezred hőseink katonái, úgy a tisztek, mint a legénység, 150 év óta valamennyi hadjáraton, valamennyi csatán hervadhatlan babérokat szereztek maguknak. A hősiességben harcolt maga Ferencz József uralkodó is a santa-luciai csatában. Mi reánk, e hősi mult örököseire vár az a kötelesség, hogy az ezred hősi magyár katonáinak, dicsőségünk elismerésül, emléket állítsunk. Ez emléket azokból az ágyukból kellene öntenünk, a melyeket az ezred annak idején az ellenségtől elfoglalt s azt a hadkiegészítő parancsnokság székhelyén, Pécsen felállítanunk. Azok a kik helyeslik eszmémet és nem kétlem, hogy mindnyájan helyeselni fogják, tudassák velem levél útján, mit tartanak e terv felől, hogy így a további teendők felől megegyezhessünk.“ A derék kapitány eszméje mindenesetre megérdemli, hogy megvalósuljon.

— **(Az ügyvédi kamara köréből.)** A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Ferenczy László dr. ügyvédet Pécs székhelyi és Steiner Kálmán dr. ügyvédet Villány székhelyi a kamara lajstromába folytatónak felvette, továbbá, hogy Szokolay Károly szegvárdi ügyvédet elhalálása folytán a lajstromból törölte. — Kissfaludy Pál ügyvéd lakhelyét Baranyavárról Pécsre tette át, Németh Arthur ügyvédjelölt pedig jogtudori oklevelet nyert.

— **(A vármegye közigazgatási bizottsága)** f. é. február 6-ikán d. e. 9 órakor ülést tart.

— **(Hirtelen halál.)** Horvát József pásztor Somogyban tegnap reggel hirtelen meghalt. A főszolgabíró a járásorvost küldte ki az eset megvizsgálására.

— **(Takarék és előlegezési szövetkezet.)** A m. kir. államvasutak budapest-pécsi vonala alkalmazottainak takarékos és előlegezési szövetkezete f. é. február hó 18-ikán d. u. 2 órakor a szövetkezet saját helyiségében rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1.) Üzletjelentés az 1893 évről. 2.) Felügyelő bizottság jelentése, mérlegbe bemutatása és felmentvény megadása. 3.) Az igazgatóság leköszönése, annak újbóli választása, vagy a felszámolási bizottság kijelölése. 4.) Költségvetés 1894 évre és annak tárgyalása. 5.) Indítványok. Az üzletjelentés kiemeli, hogy az elmúlt évvel a szövetkezet 6-ik üzletéve is lejárt. A számadatok és mérleg kétséget kizárólag bizonyítják, hogy a szövetkezet jelenlegi állapota már tarthatatlanná vált, egyrészt azért, mert a kir. igazgatóság a szövetkezet továbbra való fennállását semmivel sem támogatja, sőt lehetetlenné teszi azzal, hogy a hivatalból levonásokat csakis 1896. év május haváig engedélyezze. Az igazgatóság a legjobb és legtisztább lelkiismerettel azon ajánlatot teszi a közgyűlésnek, hogy a szövetkezet számoljon fel. Mindazonáltal ha ez ajánlatot a közgyűlés nem fogadja el, két javaslatot terjesztenek be a szövetkezetnek tovább való fennállása céljából. A szövetkezet tagjainak száma 343. Befizetett 1893. év végéig 22273 frt. 87 kr. Az összes pénztári forgalom daczára 142 frt. 44 krnyi veszteség mutatkozik. Az 1893. évi veszteségnek azonban a legfőbb okozója

a volt igazgatóság azon intézkedése, hogy magánosoktól összesen 9600 frtot előre fizetendő 6 százalék, tehát kedvezőtlen föltételekre vett föl, mely 1 százalék veszteséget okozott. A jelenlegi igazgatóság azonban ezen bajt fölismerve, ettől mielőbb szabadulni óhajtván, a rendelkezésre álló tőkéből 4400 frtot elvont és ezt adósságok törlesztésére fordította, a mi által a részletenként befolyt összegek már kamatozhatóvá nem voltak tehetőek.

— **(Ragadás és járványos állatbetegség.)** Az elmúlt héten Villányon 40 udvaron nagyobb mértékben a rühkór fordult elő a házi állatok közt.

— **(A baranyavári országos vásár)** f. é. február 2-ikán lesz.

— **(Pécsi fényképész a milánói nemzetközi kiállításon.)** A magyar előtt annyira emlékeztet Milánóban a f. é. folyamán nemzetközi fényképészeti és hírlapkiállítást tartanak. Ez a kiállítás május 1-én nyílik meg nagy fénynyel. Városunkból Papp L. előnyösen ismert fényképész, ki rövid idő alatt kiváló tehetségével és ritka szorgalmával jelentékeny pozíciót vívott ki magának a pécsi fényképészek közt s kinek fényképei köztetszében részesülnek, különböző fényképekkel, melyeken most dolgozik, fog résztvenni e kiállításon. Mihelyt a fényképek elkészülnek, Papp L. azokat be fogja mutatni a pécsi közönségnek.

— **(Halálozás.)** Blauhorn Mihály f. hó 29-ikén, 36 éves korában elhunyt Pécsen.

— **(Meg akarták löni.)** Horváth Lajos klesendi tanítót, szombaton este, midőn szobájában ülve ujságot olvasgatott, meg akarták löni. Valaki az ablakon keresztül lőtt be. A golyó tíz centiméterrel a tanító feje fölött furódott a falba. Az ismeretlen tettest nyomozzák.

— **(Az egyházmegyéből.)** Jáka Ede szászvári segédlelkész betegsége miatt a szolgálattól fölmentetett. Péwáld Vilmos segédlelkész Szabolcsról Szászvárra, Takács István, Ráczpétről Szabolcsra, Diósy József Zombárról Ráczpétrére helyeztetett át segédlelkésként minőségben.

— **(A mai bálók.)** Az idei rövid farsang végén vagyunk, ki kell hát venni a részt a mulatságból. Ki is lehet, pláne a mai napon, midőn három bál van. A vörös kereszt egyesület álarcsos bálja a Hattyuban, az előjelekből, a készülődésekből ítélve, sikerültnek ígérkezik. A Pécsi Kerékpár Egyesület több tagja is résztvesz azon, még pedig igen érdekes álarcsban; s a bálbizottság jótékonyági pénztárát valószínűleg egy eddig még nem látott módon fogják gyarapítani. A polgár bál Dollinger András vendéglőjében is minden valószínűség szerint sikerülni fog. Igen sokan készülnek oda. De a baranyamegyei hadastyán egyesületnek sem lesz oka panaszra. A Scholcz-termek, csakugy mint máskor előreláthatólag tömve lesznek. És még csak néhány rövid nap, aztán a vigság zaját a bójt csendessége váltja föl.

— **(Baranyamegyei gazdasági egyesület)** f. é. február 11-ikén d. u. 3 órakor a vármegyei ház nagy termében tartja meg évi rendes közgyűlést. Külön meghívókat nem adnak ki. A gazdasági iránt érdeklődőket, ha mindjárt nem is tagjai az egyesületnek, szívesen látják.

— **(Miniszteri jóváhagyás.)** A m. kir. belügyminiszter a gyüdi önk. tűzoltó egyesület alapszabályait jóváhagyta.

— **(Sorshuzás.)** A pécsi járás I. korosztályú (1873-ban született) hadkötelesei ma délelőtt huznak sorsot a vármegye házában.

képe nőtt emlékezetében és egyre határozottabb alakot öltött; jelen volt előtte a multban, mely újra feltámadt volt lelkében. Óh Louise, Louise. Hol van ő most? Hol vagytok ti a szerelem és boldogság órái, melyek itt játszódtatok le és melyek a mai napig tarthatatok volna? Hol vannak a gyermekek, kik mindig megelémlétkéztél volna a faszorokot lármájukkal, mely édesebb lett volna, mint a virágok illata, mint a lombkoronák árnyainak szerelmi ölelkezése. Talán meghaltak; de nem halott-e ő is?

Megállott. A hervad rózsabokrok közt, melyeken keresztül látszott a forrás ezüst szalagja, megpillantotta az öreg platánt. A kérgén vajt seb meg nagyobbodott úgy, hogy az egymásba fonódó betűk roppant szélességre nőttek. Ez a soha el nem tűnő emlék mély hatással volt reá, évről évre nőtt az a megújuló növénynedvnek erejénél fogva. E jel magában foglalta életének egész iróniáját. Egyszerre boldogtalanabbnak érezte magát, mint valaha; bánata kétségbeesése fokozódott; oly kimondhatatlanul szerencsétlenné érezte magát, hogy legörömeztőbb eltemetkezett volna ide a magányba. Itt az ő vigasztalatlan élete mintegy szemfedőbe volna betakarva és a régi szenvedések elkerülhetlen visszatérte talán azoknak enyhülését idézné elő, amint hogy a gyémánt is csak önmaga által közsörülhet.

Elhagyta a szomorú helyet. De most újra feltűnt előtte a látogatónő árnyképe. És amint reá vetette pillantását hirtelen megállott.

— Louise!

— Henry — kiáltott a nő. Egy darabig némán, mozdulatlan nézték egymást. Először az asszony tért magához.

— Ön az? — kiáltott föl. A férfi gyengén mosolygott: — Hát nem ismert volna meg?

Az asszony hosszú pillantást vetett kopasz homlokára, szakállá szürkülő szálaira s a redőkre melyeken mosolya végződött.

— Mennyire megváltoztunk — szólt halkan. — Ön nem változott meg.

A nő sóhajtott, hátravetette fátját és megmutatta megfihéredett füreit. Szépsége megmaradt, de olyan volt mint a fátyon keresztül törő fény, arca halványárga árnyat öltött, mely olyan volt, mint az őszi gyümölcs bájadt fénye.

És a mint így állottak egymással szemben, körülvéve a mult emlékei által, nem volt többé mondanivalójuk. Mily különbség volt mindkettőjüknek azon arca között, mely a másiknak emlékében élt és ezen két fáradt, bájadt arc között, — melyek hasonlóak voltak a természet fáradságához a tél közeledtével. Szívükből néma vallomás emelkedett föl, azon sebről, mely gyógyítatlan marad.

Az idő, mely megszelídítette a haragot, nem hagyott rajtuk hátra semmi mást, mint az eltűnt boldog órák emlékét.

— Mi hozza önt ide? — kérdezte végre a nő. — Megakartam venni ezt a birtokot. És ön? Az asszony lehajtottá fejét.

— Én is ezt akartam. A férfi megragadta kezét:

— Louise!

A nő odaborult a férfi vállára és sirt csendesen. Siratta elvesztett életét, harag és büszkeség közt elfojtott szerelmét. Siratta a megtagadott bocsánatot és önmaga iránti kegyetlenségét.

— Louise, szólt ismét a férfi reszkető hangon szabad vagy-e?

— Ah — szólt az asszony zavartan.

— Most...?

Az asszony még hevesebben kezdett zokogni, miközben újra a férfi vállára hajtotta fejét, de ezek a könnyek már végtelenül édesek voltak. Életének minden kétségbeesését sirta el bennök. És mialatt könnyei omlottak, az öröm és szeretet érzése ébredt föl szívükben, olyan édes, mint az őszi utolsó mosolygása körülöttük, méla, mint a lombok aranyos ragyogása a leáldozó nap szelid sugarában. És úgy érezték. — mintha mindig keresték volna egymást és soha többé el nem válnak.

A nap elhalványult amint aláhanyatlott a láthatáron. Sugarai barátságosan mosolyogva szűrődtek át a faágakon, mintha mosolygáskor lecsukódó szempillákon tekintenének keresztül.

Olyan érzés szállotta meg egész valójukat, mintha zord fáradságos nappali utazás után az alkony homályában hazatértek volna az elhagyott kedves fészekbe, csendes boldog pihenésre.

(Francziából.)

— **(A marhalevelek kiállítása.)** A földmívelési m. kir. miniszter a törvényhatóságokhoz rendeltet intézett, melyben megtiltja, hogy a marhalevelelkezők az állatok egészségi állapotára vonatkozólag a marhalevelekbe egyebet beleírjanak, mint a mi a marhalevel-ürlapokra nyomtatott egészségi bizonyítvány által a fennálló szabályok értelmében igazolandó! Ez intézkedésre az szolgáltatott okot, hogy egyesek a marhaleveleknek az állatok leírására szánt rovatába az állatok egészségi állapotát jelző egyes kifejezéseket (például kehes) beírtnak, arra számítva, hogy a vevő vagy irástudatlan, vagy ily bejegyzésekre nem ügyel s így a szavatosság alul megmenekülhetnek.

— **(A hétfői vásáron.)** mely, mint megírtuk, reményen felül sikerült, 980 adás-vevés történt. Igen sok lókereskedő volt a vásáron. A mezőhegyesi állami gazdaság vett a legtöbb szarvasmarhát. Kedden a vásárt befejezték.

— **(R. Balog Etel vendégszereplése Szabadkán.)** Somogyi Károly szegedi pécsi színtársulatának jeles drámai színésznője R. Balog Etel kedden kezdte meg néhány estére terjedő vendégszereplését Szabadkán Rakodczay Pál társulatánál. Egyik legjobb szerepében, a Gauthier Margitban lépett föl. Balog Etelt a szabadkai közönség már ismeri, mert ott egy ízben egész telet töltött. Vendégszereplése a közönség határozott óhajára történt, s így valószínű, hogy zsufozt házak előtt fog végbemenni.

— **(Bezárt iskola.)** Kóróson az iskolát a difteritisz miatt bezárták.

— **(Ösztöndíjak.)** A pécsi főgimnáziumnál a következő városi ösztöndíjak üresedtek meg: A Makay-féle ösztöndíj 40 frt; az Erreth-Gilamin g-féle 40 frt; a Farkas-Rasskó-féle 42 frt; a Gebaur-féle 100 frt. A pályázati kérvények f. é. február végéig adandók be a főgimnázium igazgatóságához.

— **(Az ostor pattogtatás.)** Taragya György, Bosnyák Ignác és Horvát János kökényi sokaczk legények valami fuvarozásból jöttek haza f. hó 28-ikán nagy ostopattogtatások közt s az ut fardalmait leöblítendők betértek a kocsmába, hol a műbor mellett csakhamar a fölött vitakoztak, ki tud nagyobb és hangosabbat pattantani ostorával, mert ez a kocsis tempóhoz tartozik. S azé az elsőség, a kit e tekintetben tulszárnyalni nem lehet. Taragya váltig azt hajtogatta, hogy az ő ostopattogtatása jáz egész vármegyében páratlanul áll. Két társa azonban nem akarta ezt elismerni. Ők maguknak vindikálták az ostopattogtatás dicsőségét. Mikor a második liter műbort is megitták, a kedélyek nagyon izgatottak lettek. Az ostopattogtatás sehogy sem akart lemenni a napirendről. Nyakaskodott mind a két fél daczára a jólelkű kocsmáros békéltető kísérleteinek. Miután pedig az elmélet terén nem tudtak megegyezni, átérttek a praxisra. Kimentek az udvarra, a hol olyan ostopattogtatást vittek véghez, hogy a kocsmáros családja és a szomszédok majd belesiketültek. Ez így ment egy jó darabig. De mivel Taragya a dicsőségéről társai javára nem akart lemondani, ezek az ostopattogtatások össze vissza verték s győzelemittasan konstatálták, hogy mégis az ő ostoruk pattogott a legjobban, persze a Taragya hátán.

— **(Megcsipték a tehénhajcsárt.)** Megemlítettük, hogy Scholcz Gyula sörgyáros tehénhajcsára 148 frttal, mit gazdájától tehén vásárlására kapott, megszökött. A tehénhajcsárt, kinek neve különben Steidovár Mihály és marózái illetőségű, tegnapelőtt fogták el a csendőrök Hásságyon a kocsmában épen azon pillanatban, midőn a szentlászlói híres trombitások nótái mellett járta a kalamajkát az ő parázsszemű Kádijával. Volt persze sivalkodás mikor napfényre jött, hogy a gavallér, ki olyan bőkezűen szórta a pénzt s kit legalább is marhakereskedőnek tartottak, nem egyéb, mint egy közönséges hajcsár és tolvaj. A Kádi azonnal félbeszakította a tánezot s megvetéssel fordulva a megszeppent s csendesen meghúzódott kedveshez, a következőleg szolt: „Pisztu a Tieb? Tu petjár! És sarkán fordulva a faképnél hagyta, kinek szerelmi szavait negyed óra előtt még oly élvezettel hallgatta. A csendőrök pénzt a hajcsárnál nem találtak. Elmulatja, eluraskodta. Bekísérték a kir. törvényszékhez, hol elég ideje lesz böjtölni a vigan eltöltött farsang után.

— **A pécsi sertéshizlalda hetijelentése** 1894. január hó 26-án. Sertés állomány 1567 darab sertés. Ölésre alkalmas 521 darab sertés. Árak: öreg kővér — fillér, fiatal nehéz első minőségű 94—96 fillér, szedett 84—92 fillér kilogrammonkint. Páronkinti 45 kg. élet leszámítással. Süldők ára 68—80 fillér kilogrammonkint élősulyban. Az üzlet irányzata: változatlan. Takarmány árak: kukoricza 9 korona — fillér m.-m., árpa 13 korona — fillér m.-m., kukoricza-dara 10 korona 30 fillér, árpa-dara 14 korona 30 fillér. Darálás-díj 1 korona 20 fillér m.-m.

Művészet, irodalom.

* **A gazdának legnagyobb szüksége van** haszonállataira. Ennek természetes következménye, hogy már saját érdekében is azokat jó kondícióban kell tartania, megbetegedés eseteiben gyógykezeltetnie és minél hamarabb hasznavehetővé tenni. De számtalan esetben lehetetlen a távol lakó állatorvos tanácsát idejekorán kikérni s akkor a gazda kitűnő hasznát veheti egy oly állatorvosi tanácsadónak, mint a minő a Bornemissza Zoltán által írt „Állatgyógyászat” című munka, melynek II. kiadása a jövő héten fog megjelenni. Ezen kiváló munka a legnagyobb elterjedtségnek örvend azért, mert benne nemcsak a képzett állatorvos, de a praktikus gazda tanácsát is fölleli mindenki. Ezenkívül a belsőleg adandó gyógyszernek adagja és adagolási módja, valamint ideje mindenütt világosan és érthetően van kifejezve. A Bornemissza Zoltán „Állatgyógyászat”-nak egyetlen gazdánál sem volna szabad hiányozni, már azért sem, mert az ára mely 264 oldalnyi terjedelme daczára csak 1 frt 20 kr-ra van szabva, olyan, hogy minden rendű és rangú gazda megszerzheti azt. A most megjelenő második kiadás legjobban igazolja a munka kitűnő voltát, mely Lévai Mór könyvnyomdász kiadásában Ungvárt fog megjelenni, hol 1 frt 20 kr-ért és 10 kr. bélyeg beküldése ellen kapható.

* **Uj zeneművek.** „Szegedi boszorkány” népszimnűnek összes kedvelt dalai, melyeket Bokor József népszinházi karnagy szerzett, jelenleg Blahánénak a legkedveltebb nótái, a „Harmonia” nemzeti zenemű és zongorakereskedésben Váczi utca 9. sz. jelentek meg 1. „Csipkebokor áll az erdő szélén”. 2. „Liliom. liliom, sárga liliom”. 3. „Jogász urfi”. 4. „Ne, ne, ne, ne tekints”. 5. „Befagy a víz”. 6. „A német Miska”. 7. „A magyar Miska”. 8. „El ne fájadj enyhe szellő”. 9. „Rigó dal”. 10. „Három bokor kolompér”. 11. „Rózsa, viritó rózsá”. Ára 3 korona, ugyanott megjelent, „Jókai csárdás” cím alatt egy talp alá való csárdás, melyet az 1894. évi január hó 6-iki Jókai operabál alkalmából Szapáry Pál gróf szerzett. Ára 2 korona.

Törvénykezés.

A császár fia. No Bali József is megemléskszik még tán halála napján is arra az ivásra, a mit m. é. február 26-ikán megselekedett, mert ezért olyan büntetésben részesült, a mi sokkal nagyobb annál a 3 hónapnál, a mit tegnap rászórt a törvényszék. Tegnapelőtt volt az esküvője a boldogtalannak. A lakodalom még tartott, ott volt a rokonság, mulattak, ittak, táncoltak, az új asszony fáradhatatlanul járta és az ujdonsült férjnek mennie kellett, menni a törvényszék elé és számot adni egy rozsz órában elkövetett tetteért. Az új asszonyka nyakába borult férjének és azt mondta neki: „Aztán hamar visszagyűjjék kend, mert megharagszom, ha már az első napon cserben hágy.” Dehogy hagylak cserben galambom, itt leszek kora délután ha tüzesesső esik is. Ámde másképp fordult a kocka. Balit elítélték és mert megnyugodott az ítéletben, mindjárt ott is tartották. Nem mehetett haza. Pechje különben a következőképen esett meg Püspök-Bogádon a Schwarcz Bernát kocsmájában 1893 február 26-ikán. Bali József betért a kocsmába Horvát József és Vörös János barátaival pityókos állapotban, mivel a szabolcsi kis csárdában már meglehetősen beszédtek a hegy levéből. Horvát egy liter bort kért puffra. Kapott. Mikor megitták, Bali is kért egy litert puffra. De biz ő neki Schwarz gazda, miért miért nem, nem akart kreditirozni. Sőt olyan furesára nyult meg az arca s húzódtott föl a két válla az ismételt kérelemre, hogy Bali kijött a sodrából s olyan dühös lett, mint a bengaliai tigris. Azon kezdte, hogy először is a keze ügyébe akadt poharat, miután a bort kiitta belőle, a földhöz vágta. S olyan orditozást vitt véghez, hogy a kocsmárosné torka szakadtából segítségért kiabálva szaladt az utcán végig a községházához, hogy jöjjenek és csináljanak rendet a Bali Józseffel, mert nagy baj lesz, tán még emberhalál is. Erre a jelentésre Bakó István esküdt hivatalos hangulatba helyezte magát és nagy léptekkel a kocsmába ment, hol rendre utasította a garázdálkodót, de Bali József azzal a kifogással, hogy ő a császár fia és így neki senki sem parancsol, annál kevésbé egy falusi esküdt, nem akart engedelmesskedni. Az esküdt újból figyelmeztette a következményekre; erre Bali az esküdtet melibe vágta, hogy az a földön elterült. Ekkorára megérkezett Berta János községi bíró is, kit Bali megragadott és talán a földhöz is akart vágni, de a bíró látva, hogy ez több a kettőnél, elővette bírói palczáját s végig vert egynéhányszor amúgy isten igazában a duhaj legényen. A palczautések Balit még a tigrisnél is tigrisebbé tették. Fejszét ragadott föl a konyhából s azt feje fölött forgatva kiátozta: Én a császár fia vagyok, a kinek senki sem parancsol. Most merjen ide jönni, a kinek van bátorsága. Persze senki sem ment oda. Kapta tehát magát a dühöngő s emberek hiányában az asztalt, székeket, poharakat törte zuzta

össze a fejszével. A szép nagy asztal egyetlen ütésre két egyenlő részre repedt a kocsmárosné nagy fájdalomára.

Ezért a virtuskodásért állt tegnap Bali a pécsi kir. törvényszék előtt. A lakodalmi piros nyakkendő még ott lógott, habár kissé rendetlenül, a nyakán, az arca sem volt valami normális állapotban, de ekkor még senki sem gyanította az ő állapotát. Töredelmesen vallott, már a mit bevallhatott, mert részegségével védekezett. V. s. kir. alügyész 2 rendbeli hatóság elleni erőszak miatt emelt vádat ellene.

A kir. törvényszék Czigliányi Béla elnökléte alatt 3 havi fogházra ítélte, mi ellen felebbezést sem Bali, sem a kir. alügyész nem jelentett be, s így az ítélet jogerőre emelkedett. Most következett a tragédia. Bali, hivatkozással tegnapi esküvőjére, a büntetés megkezdésére halasztást kért. A törvényszék most már nem adhatta meg. Intervenáltak maguk a megsértett előjárók. Hasztalan. Balinak felesége puha karjai helyett a kir. ügyészség vendégzeretete alá kellett bizznia magát. — Hej, de megjárta, az áldóját; sopánkodott Bali. Még megérem, hogy elcsábítják az asszonyt, mire hazaérek. — Sose busulj öcsém, vigasztalta a kíséző börtönőr. Jó világ van nálunk, csak meg kell szokni. Ösztég eljön még az idő, hogy szívesen laknál nálunk, csak ne kéne az asszonyoddal egy fedél alatt lenni. S hamisan hunyorgatott.

NYILT-TÉR. *)

Nyilatkozat.

A „Pécsi Napló” casinó-báli tudósítója nekem, mint a „Pécsi Ujság” tudósítójának és régi barátjának szíves készséggel rendelkezésemre bocsájtotta a bálon jelen volt hölgyek általa írt névsorát s azt kezemre át is adta. Minthogy tudósító barátom névsora, saját kijelentése szerint, nem volt teljes, azt részben a tőle eredő báli tudósításban közlött névsorral, részint mások feljegyzésével összehasonlítottam és kiegészítettem, nem is gondolhatván arra, hogy éppen a tudósító úr közlött névsorába a „P. U.” megtévesztésül szándékosan oly úrhölgy neve is felvételhetik, ki a bálon jelen nem volt. Bár a tévesztés a „P. U.” ellen irányult, de annak eszköze mégis én voltam, siettem megszerezni a báltudósító úrtól az eljárásom jóhiszeműségére vonatkozó bizonylatot, ezzel pedig nehogy bárki részéről a tényállás nem ismerése folytán a névsor felhasználása miatt indikrezióval vádoltassam, egyszerűsind felkértem Várady Ferencz urat, mint a „Pécsi Napló” felelős szerkesztőjét, hogy a „Pécsi Ujság” ellen ez ügyben lapjában hozott ujdonságával szemben, minthogy az a fenti körülmények szerint kizárólag most már személyemet illeti, helyreigazítást tegyen közzé lapjában s ezzel jóhiszemű eljárásomat ismerje be vagy esetleg nekem lovagias elégtételt adjon. Ő azonban úgy az egyiket, mint a másikat — megbízottaim Nagy Kázmér és Puky Béla urak előtt, mint az általuk kezemre kiszolgáltatott nyilatkozat tanúsítja — egyszerűen megtagadta; miért is most már az egész ügyet a t. közönség ítéletére kell bíznom.

Pécs, 1894. jan. 30.

Bolgár Tivadar.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő:
NAGY FERENCZ. PLEININGER FERENCZ
Szerkesztő:
BOGÁTHY MEDÁRD.

Hirdetések:

49. szám.
b. v. 1894.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsvárad kir. járásbírósa 6744/p. 93. számú végzése folytán Kellner Samu esődtömege javára, a csődtömeghez tartozó 409 frt 7 krnyi könyvkövetelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 6744 p. 1893. sz. kiküldést rendelő végzés folytán Pécsváradon a község házában leendő eszközzésére 1894-ik év február hó 7-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek egyenértéken alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsváradon, 1894-ik évi január hó 23-ik napján.

Gyimóthy Janos,
kir. bírósági végrehajtó.

